

Čtenáři pod lupou

Vanda Vaníčková

Stále hledáme superstar, talenty a jiné „exhibicionisty“, ale nepotřebovali bychom spíše čtenáře? Úpadek zájmu o knihy není novinkou. Zlí jazykové a některé knihovnice jistě kývají a zdvihají varovný prst: „Čtenářů je žalostně málo. Lidi nečtou.“

V roce 1974 vyřkl Václav Vorlíček jasný ortel: „Konec vodníků v Čechách.“ Za pomoci malé ankety jsem pátrala ve svém okolí, zda to vypadá i na „konec čtenářů v Čechách“. Na tři klíčové otázky jsem se ptala lidí různých profesí i různého věku. Snažila jsem se vybrat atraktivní a především reprezentativní vzorek. Posuďte sami.

- 1) **Když slyšíte slovo „knihovna“, co se Vám vybaví, co Vám naskočí?**
- 2) **Jakou knížku jste přečetl(a) vícekrát?**
- 3) **Jaký jste čtenář? Charakterizujte se.**

David D., 12 let, žák ZŠ

- 1) Knihy.
- 2) Všechny díly Harryho Pottera.
- 3) Špatný, když čtu nahlas, tak trochu koktám.

Zuzana S., 20 let, studentka VŠ

- 1) Půjčovna knih.
- 2) My děti ze stanice zoo.
- 3) Číst umím:). Čtu ale opravdu málo, nepovažuji se za vášnivého čtenáře.

Jindřich S., 59 let, řidič autobusu

- 1) Knihovnice, knížky. Nevím, co bych měl ještě říct.
- 2) To vůbec nic. Jsme nebyli zvyklí sednout ke knížce. Lítili jsme po venku až do večera. Přijít domů a spát.
- 3) Špatný. Pro mě by ani knížky nemusely být, když to takhle řeknu.

Helena R., 71 let, důchodkyně

- 1) Vzdělávání. Z knih se vzděláváme a samozřejmě je čteme.
- 2) Romány Vlasty Javořické, které byly dříve zakázané. Romány z venkova a ze života.
- 3) Nejsem velký čtenář, spíše průměrný.

Čekali jste obdobné názory? Nebo jste s údivem četli odpovědi stále dokola, než jste je „strávilí“? Já jsem své respondenty tipovala poměrně přesně. Je dobré mít na paměti, že v některých případech je bohužel realita jiná než knihovnické touhy o dlouhém seznamu výpůjček.

Dětský čtenářský tahák Harry Potter nezklamal, a jak se zdá, knižní verze je naštěstí stále v kurzu. Rovněž jsem (i přes všechny skryté naděje) očekávala, že řidič autobusu nemá jednu ruku k řízení a druhou k držení rozečtené Babičky. Do mých představ čtenáře důchodce zapadá i seniorka, která čte něco, co dříve z politických důvodů nemohla. Překvapením mi nebyl ani fakt, že vysokoškolačky umí číst...

Na závěr bych uvedla optimistickou myšlenku, která dokládá, že to s knihovnami v našich luzích a hájích ještě není tak špatné. Všimněte si skutečnosti, že všichni zpovídání respondenti ví, k čemu knihovna slouží. I to se dá považovat za určité vítězství J.